אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת שכו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ח' אלול תר"ע - יפו
נמען: הרב אפרים קונין

דברי הרב קונין נכונים מצד עיקר הדין, אבל מימי הבית יוסף נהגו שאין קדושת שביעית בקרקע של נכרי. לכן הנהיגו הגאונים את המכירה, וכל ישראל קיבלו זאת כשהם קונים מפירות הארץ. באתרוגים, בלי ההיתר תתבטל המצווה בגלל המורכבים של הגויים.

עיקרי הדברים

- אין קדושת שביעית בקרקע נכרי.
- קבלת ההיתר בכלל ישראל.
- אתרוגים - בלי ההיתר תתבטל המצווה.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ח' אלול תרעי"ן.

לכבוד הרה"ג[4] היקר אוהב שערי ציון בכל לב ונפש מו"ה[5] אפרים קונין שי'[6] כוח"ט[7] וכט"ס[8].

מכתבו היקר הגיעני, ודבריו טובים ונכוחים בעיקר הדין, אמנם כבר פשט המנהג באה"ק[9] מימי מרן הב"י[10] [רבי יוסף קארו, בעל "בית יוסף"] ז"ל[11], שבקרקע של גוי אין קדושת שביעית נוהגת, ואיסור סחורה וחובת ביעור נפקע ממנה גם לכמה דעות מהמחמירים, אשר ע"כ[12] הנהיגו גאוני הדור מתחלת הישוב להפקיע חובת שביעית מהקרקעות ע"י[13] מכירה לנכרי, שהיא מותרת, במקום שהדבר נוגע להפסד גדול לישראל, ע"פ[14] דעת גדולי הראשונים. וע"ז[15]

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 הרה"ג - הרב הגאון
5 מו"ה - מורנו הרב
6 שי' - שיחיה
7 כוח"ט - כתיבה וחתימה טובה
8 וכט"ס - וכל טוב סלה
9 באה"ק - בארץ הקודש
10 הב"י - הבית יוסף
11 ז"ל - זכרונו לברכה
12 ע"כ - על כן
13 ע"י - על ידי
14 ע"פ - על פי
15 וע"ז - ועל זה

סומכים רוב אחב"י[16] העובדים את אדמת הקודש, וכבר קבלו זה ההיתר כל ישראל ע"י מה שקונים מכל גידולי אה"ק[17] גם בשנה השביעית, ובפרט במקום מצוה כהא דאתרוגים, שאם לא נמצא ע"ז[18] עצה תתבטל המצוה לגמרי ח"ו[19] ע"י המורכבים של הגוים. מיהו כל מה דאפשר מתקנים אנו להתנות, שכל המחיר הוא רק בעד המכשירים והטורח, לא בעד גוף הפרי, אבל בכל מה שאי אפשר בתיקון סומכין על היתר ההפקעה בשביעית בזה"ז[20], שיש עליה צדדים רבים להקל. ומפני שכבר בארתי הדברים לאשורו בס'[21] שבת הארץ [ספרו של הרב קוק על הלכות שביעית] במבוא ובפנים בקצרה בס"ד[22], ע"כ איני מוצא צורך להאריך כעת בכ"ז[23].

ואחתום בברכת השנים כנה"ר[24], ונפש ידידו דוש"ת[25] מברכו מקודש,

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

16 אחב"י - אחינו בני ישראל
17 אה"ק - ארץ הקודש
18 ע"ז - על זה
19 ח"ו - חס ושלום
20 בזה"ז - בזמן הזה
21 בס' - בספר
22 בס"ד - בסייעתא דשמיא
23 בכ"ז - בכל זאת
24 כנה"ר - כנפשו הרמה
25 דוש"ת - דורש שלומו ותורתו